

Список використаних джерел:

1. Бажан М. П. Украинская советская энциклопедия, том 9 / [Авт. кол.: О. К. Антонов, Б. М. Бабий, Ф.С. Бабичев, М. П. Бажан и др.]. За гл. ред. М. П. Бажана – К.: «Полиграфкнига», 1983. – 558 с.
2. Ильичев Л. Ф. Философский энциклопедический словарь / Гл. редакция Л. Ф. Ильичев, П. Н. Федосеев, С. М. Ковалев, В.Г. Панов – М.: Сов. – Энциклопедия, 1983. – 840 с.
3. Шумпетер Й. Теорія економічного розвитку / Й. Шумпетер – М.: Прогрес, 1982. – 159 с.
4. Степанова Р. Н. Стратегічний менеджмент. Планування на підприємстві: навч. посіб. / Р. Н. Степанова – М.: Видавництво МДУД, 2001. – 136 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook097/01/part-005.htm#i399>

Осаволук І.В.*студентка,**Науковий керівник: **Богацька Н.М.****кандидат економічних наук, доцент,**Вінницький торговельно-економічний інститут**Київського національного торговельно-економічного університету***ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА НА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Однією з об'єктивних тенденцій у сучасній економіці України є євроінтеграція, тобто формування та подальше укріплення зв'язків з країнами Європи на всіх рівнях – міждержавному, міжрегіональному, між окремими економічними суб'єктами. Сьогодні євроінтеграція є стратегічним курсом України, її швидкість посилюються. Це зобов'язує звернути увагу на наслідки євроінтеграції, зокрема для економічної безпеки українських підприємств.

Вагомою теоретико-методологічною базою дослідження системи економічної безпеки є праці таких вчених, як П. Друкер, А. Сміт, Й. Шумпетер та ін. В Україні питанню «економічна безпека підприємства» економісти почали приділяти увагу ще з 90-х років минулого століття. На сьогодні проблема економічної безпеки на підприємстві є досить актуальною та розглядається багатьма сучасними науковцями, серед яких: О.В. Березін, В.П. Василенко, О.С. Іванілов, Т.М. Іванюта, І.Н. Карпунь, С.Ф. Покропивний, Л.І. Шваб та інші.

При дослідженні поняття «економічна безпека» на сьогоднішній день базовою є категорія «національна безпека» (введення цього терміну в нормативний обіг датується 1934 р. і пов'язане із прийняттям у США закону «Про національну безпеку»), а більш глибоко – безпека в цілому. Дані поняття мають конкретно-історичний зміст і тісно взаємопов'язані із усіма елементами системи взаємодії «особистість – суспільство – держава». На основі сучасної концепції безпеки в науковій літературі пропонується наступне визначення: «Безпека – це відсутність загрози, збереженість, надійність, тобто відсутність будь-яких загроз особі, суспільству, державі» [3, с. 35].

Найважливіші напрямки державної політики України з питань забезпечення безпеки сформульовані в Законі України «Про основи національної безпеки» [1].

Економічна безпека є складовою частиною національної безпеки, її фундаментом та матеріальною основою. Вона органічно вписується в систему національної безпеки разом із такими її складовими, як забезпечення надійної обороноздатності країни, підтримка соціального миру в суспільстві, захист від екологічних лих тощо. Не може бути воєнної безпеки при слабкій економіці, а ефективна економіка неможлива в умовах соціальних конфліктів.

В умовах євроінтеграції система економічної безпеки підприємства повинна забезпечити захист від негативного впливу зовнішніх та внутрішніх загроз, дестабілізуючих факторів та сприяти реалізації інтересів власників, працівників, партнерів підприємства та інших зацікавлених сторін. Метою забезпечення економічної безпеки підприємства є мінімізація загроз розвитку бізнесу та забезпечення збереження майна підприємства [2, с. 145-147].

Відповідно, в сучасних умовах господарювання та в умовах євроінтеграції система забезпечення економічної безпеки підприємства повинна вирішувати такі завдання:

- прогнозування та організація діяльності із попередження можливих загроз економічній безпеці підприємства, в тому числі і загроз, які виникають в умовах розширення ринків діяльності;
- виявлення, аналіз і оцінка наявних реальних загроз економічній безпеці підприємства, а також прийняття управлінських рішень щодо їх нівелювання;
- забезпечення фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності підприємства в будь-який момент часу;
- забезпечення технологічної незалежності та досягнення конкурентоспроможності продукції;
- підбір достатнього рівня кваліфікації персоналу та оцінка ефективності його функціонування;
- захист інформаційного середовища, комерційної таємниці та досягнення високого рівня інформаційного забезпечення роботи;
- забезпечення безпеки персоналу, капіталу, майна та комерційних інтересів;
- недопущення проникнення на підприємство структур економічної розвідки конкурентів, організованої злочинності та окремих осіб із протиправними намірами [5].

У результаті перед більшістю українських підприємств, особливо в сучасних важких умовах господарювання та в умовах євроінтеграції, стоїть проблема створення ефективної системи забезпечення економічної безпеки, яка здатна забезпечити зниження рівня загроз діяльності підприємств від впливу внутрішніх та зовнішніх факторів.

Важлива особливість заходів і засобів щодо забезпечення економічної безпеки полягає в тому, що в сукупності вони повинні створювати єдину цілеспрямовану систему. Для цього використовують системний підхід, який передбачає врахування всіх реальних умов, в яких знаходиться господарюючий суб'єкт як об'єкт економічної безпеки [4].

Отже, попри вагомий доробок названих вчених, існує об'єктивна необхідність глибшого дослідження сутності системи економічної безпеки

підприємств України, а також дослідження умов зменшення загроз діяльності вітчизняних підприємств в умовах євроінтеграційних процесів. Система забезпечення економічної безпеки повинна бути готова до того, щоб максимально запобігати можливій невизначеності та ризикам діяльності, а також забезпечувати стратегічний розвиток бізнесу, в тому числі в умовах євроінтеграційних процесів та розширення ринків збуту в цілому.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про основи національної безпеки України». – Відомості Верховної Ради України. – 2003 – № 39. – Ст. 351.
2. Европейская интеграция: [учебн.]; под. ред. О. В. Буториной. – М.: Деловая литература, 2011. – 720 с.
3. Зубок М. І. Економічна безпека суб'єктів підприємництва: навчальний посібник / М. І. Зубок, В. С. Рубцов, С. М. Яременко, В. Г. Гусаров, Ю.В. Чернов. – К.: Промінь, 2012. – 226 с.
4. Козаченко Г. В. Економічна безпека підприємства: аналіз наявних визначень / Г. В. Козаченко, Т. М. Адаменко // Науковий Вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2015. – № 1(69). – С. 90-95.
5. Шевченко І. Особливості формування економічної безпеки підприємства / І. Шевченко // Наука молода. – 2010. – № 10. – С. 178-181.

Проценко К.В.

студентка,

Науковий керівник: Пікуліна Н.Ю.

доцент,

Університет митної справи та фінансів

СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ЯК ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У період нестабільної економічної та політичної ситуації в Україні, а також за умов мінливого конкурентного середовища, діяльність підприємств супроводжується низкою проблем та загроз. Тому, сьогодні набуває важливого значення рівень соціальної безпеки підприємства, яка має безпосередній вплив на ефективність його функціонування, що зумовлює актуальність теми дослідження.

На сьогоднішній день, проблема соціальної безпеки має першочергове значення на загальнодержавному рівні. Проте, слід пам'ятати про те, що причини таких проблем знаходяться на мікрорівні. Так, соціальна безпека на підприємстві полягає у підтримці належного рівня соціальної взаємодії між працівниками у колективі та керівництвом, а також у забезпеченні працівникам задовільних умов праці й відпочинку та належного рівня доходів.

Соціальну безпеку підприємства слід розглядати з точки зору двох аспектів. По – перше, вона дійсно пов'язана із забезпеченням належного рівня плати праці персоналу підприємства, який дозволяє задовольняти їх матеріальні та духовні потреби. Через низький рівень доходів підприємство ризикує втратити найбільш мобільну частину свого інтелектуального